

Dordrechts Museum, 1874

<https://hdl.handle.net/1874/233746>

1804. H 21-

DORDRECHTS

MUSEUM.

1874.

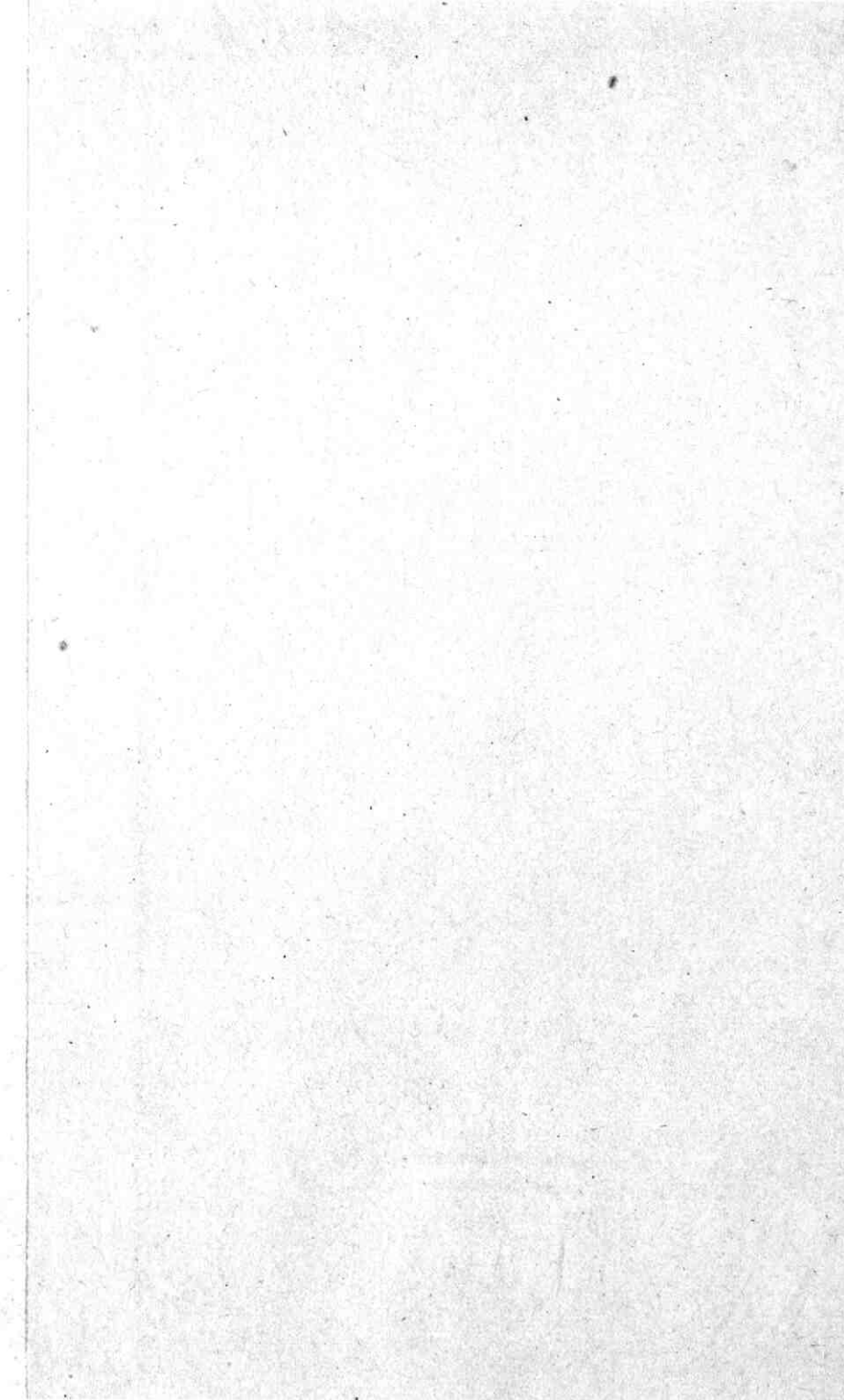
184

A

21

mm 10201

104.A.21¹

D O R D R E C H T S

MUSEUM

1 8 7 4.

DORDRECHT,
BLUSSÉ & VAN BRAAM.

VOORREDE

VOOR DE

EERSTE UITGAVE VAN DEN CATALOGUS.

Het Dordrechts Museum mag thans deszelfs bestaan stellen op het vierde eener eeuw. Velerlei beweegredenen leidden tot deszelfs oprigting. Men herinnerde zich hetgeen Dordrecht van vroege tijden af had bijgedragen tot Néerlands kunstroom; men wilde door aanmoediging van kunsten en wetenschappen op de oude baan blijven voortgaan en eindelijk, door aan talenten van oude of levende meesters eene duurzame bewaarplaats te verzekeren, de jonge kunstenaars tot aanschouwen en navolgen zoo niet tot overtreffen in staat stellen. Om dit doel te bereiken wilde men een genootschap oprigten, met vaste jaarlijksche bijdragen door de leden; uit deze zou men kunst aankopen zooveel de kas gedoogde, terwijl men aan de Stedelijke Regering verzoeken zou het lokaal boven het Boterhuis als bewaarplaats te willen toestaan. Bij ontbinding der vennootschap zouden de gekochte of ten geschenke ontvangen stukken het eigendom der stad Dordrecht zijn en blijven. Zoo althans luidde in hoofdzaak de circulaire, die de Heeren J. C. JANTZON VAN ERFFRENTEN VAN CAPPELLE, Burgemeester van Dordrecht, E. DE COURT VAN VALKENSWAARD, J. N. J. JANTZON VAN ERFFRENTEN VAN BABYLONIENBROEK, P. BLUSSÉ VAN ZUIDLAND en C. G.

'T HOOFT den 2 Mei 1842 aan hunne stadgenooten rigtten. Hunne pogingen vonden bijval, zoowel bij particulieren als bij de Stedelijke Regering.

Wat nu door dit en opvolgende besturen verrigt is, kan men bij het naslaan van de in dezen Catalogus achter elk aangekocht nummer gevoegde korte geschiedenis van oorsprong nagaan.

Op gelijke wijze blijkt wie aan het Museum ten geschenke gaf en wat gegeven werd. Op deze wijze ontstond het SCHEFFERS-Museum. Was de Heer J. C. JANTZON VAN ERFFRENTEN VAN CAPELLE aan het hoofd der oprigters van het Dordrechts Museum, zijn opvolger, de Heer HERMAN DE KAT VAN BARENDRECHT, mag wel als de aanleidende oorzaak van de wording van een Scheffers-Museum beschouwd worden.

Op feilen, in weerwil van herhaald nauwkeurig onderzoek, begaan of over het hoofd gezien, worde het errare humanum toegepast.

DORDRECHT,
Julij 1867.

DE DIRECTIE.

Voorrede voor de tweede Uitgave.

Ruim vijf jaren geleden werd de eerste Catalogus van het Dordrechts Museum in het licht gegeven.

Gewigtige veranderingen ten goede grepen sedert dien tijd bij onze vereeniging plaats.

Door de milde beschikkingen van onzen in 1870 overleden Medebestuurder, den Heer LEENDERT DUPPER Wz., een man wiens naam we hier met dankbare erkentelijkheid nederschrijven, kwam het Museum in meer onafhankelijke positie en kon de Directie aan den

algemeenen wensch gehoor geven en den toegang tot de verzameling, onder billijke voorwaarden, ook voor het publiek openstellen.

Doch niet alleen, dat het Museum hierdoor beter aan zijn doel, het opwekken en verspreiden van kunstzin, kon beantwoorden, ook de verzameling zelve nam zoowel door de kunstwerken, die onder het DUPPER-legaat waren begrepen, als door die welke daaruit door het Bestuur werden aangekocht of door enkele kunstvrienden ten geschenke aangeboden, weldra zoodanig in belangrijkheid en omvang toe, dat Directeuren met de vernieuwing van den onvolledig geworden Catalogus niet langer meenden te moeten wachten.

Deze nieuwe uitgave wordt den Leden en verdere bezoekers van het Museum thans aangeboden en valt daarbij op te merken, dat in de bewerking der reeds vroeger beschreven kunstwerken slechts geringe wijzigingen hebben plaats gehad en, evenals in den vorigen Catalogus, weder bij elk nummer de herkomst is aangewezen.

Ter voorkoming van verwarring zijn de voorwerpen, behoorende tot het gedeelte, onder den naam van Scheffers-Museum bekend, met Romeinsche Cijfers gemerkt en is ook de in het tweede lokaal bijeengebragte verzameling Dordrechtsche Oudheden van eene afzonderlijke nummering voorzien.

Laatstgenoemde afdeeling ontving, door bijvoeging van eenige tot nu toe in het Raadhuis bewaarde Oudheden en door geschenken van belangstellenden, eenige meerdere uitbreiding.

Ook bij de vermelding dier voorwerpen, die in 't algemeen meer belangrijk zijn als gedenkteeken van het leven onzer voorouders dan wel als kunst, is de oudheid, afkomst of vroegere bestemming, waaraan zij grootendeels hunne waarde ontleenen, voor zooveel noodig, door korte aantekeningen opgehelderd.

Ter wille der geschiedenis onzer instelling werd de voorrede voor den eersten druk van den Catalogus ook in deze uitgave weder opgenomen.

Voor fouten en onnaauwkeurigheden, die mogten ingeslopen zijn, wordt verschooning gevraagd; gegronde aanmerkingen zullen gaarne

worden aangehoord en bij eene volgende editie in betrachting genomen.

Moge intusschen een druk bezoek en eene belangrijke toename van het aantal kunstwerken eene derde uitgave spoedig noodzakelijk maken.

Dordrecht,
December 1872.

DE DIRECTIE,

Mr. A. BLUSSE, Voorzitter.

H. O. W. DE KAT VAN BARENDRECHT,

Penningmeester.

Mr. S. VAN GIJN, Secretaris.

J. W. M. ROODENBURG.

V. THIERENS.

De wensch, waarmede wij ons voorberigt voor de tweede uitgave van den Catalogus besloten, heeft eene derde uitgave zelfs spoediger noodzakelijk gemaakt dan wij durfden verwachten.

Wij bieden deze aan, ons in welwillende belangstelling aanbevelende.

Dordrecht,
September 1874.

DE DIRECTIE,
ALS BOVEN.

Het MUSEUM is geopend van des morgens 9 tot des namiddags 4 ure.

Voor de leden dagelijks.

„ stadgenooten niet-leden, Zondag en Dingsdag	à 10 Cts.
„ vreemdelingen dagelijks	„ 10 „

Aan het lidmaatschap, dat jaarlijks f 6.— kost, is verbonden de vrije toegang voor huisgenooten der leden en het regt van gratis introductie van vreemdelingen.

O U D E K U N S T.

JAN DE BAEN.

Geb. te Haarlem 20 Febr. 1633, overl. te Amsterdam 1702.

Breed 95 Centim. Hoog 117 Centim. Doek.

- 1*. Portret van Mr. *Cornelis de Witt*, Ruwaard van Putten.

Geschenk van den Heer J. A. SMITS VAN NIEUWERKERK 1874, uit de verzameling der Heeren *van der Willigen*, te Haarlem, geveild in April 1874, en aldaar voorkomende onder N°. 3 van den Catalogus.

AELBERT CUYP.

Geb. te Dordrecht 1605, overl. aldaar 7 Nov. 1691.

(Zie *Kristiaan Kramm* levens en werken Holl. en Vlaamsche kunstschilders enz.)

Breed 61 Centim. Hoog 42 Centim. Paneel.

1. Een landschap met figuren.

Aangekocht door den Heer *A. J. Lamme*, als lid van het Bestuur, in 1861, uit de verzameling van wijlen den Heer *Desiré van der Schrieck* te Leuven en aldaar voorkomende onder N°. 14 van den Catalogus.

Door of naar BAREND KALRAAT.

Geb. te Dordrecht 1650, overl. vermoedelijk in 1721.

Breed 81 Centim. Hoog 142 Centim. Doek.

2. Eene handelshaven met vele figuren gestoffeerd.

Geschenk van den Heer *P. K. Braat* 1872.

Door of naar MICHEL JANSZEN MIEREVELT.

Geb. te Delft 1 Mei 1567, overl. aldaar 27 Julij 1641.

Breed 61 Centim. Hoog 71 Centim. Paneel.

3. Portret van Philips Willem, Prins van Oranje, oudste zoon van prins Willem I.

Gevonden tusschen een oud beschot op den zolder van het Raadhuis te Dordrecht in 1842 door den Gemeente-Architect *G. N. Itz.*

Door of naar GOTTFRIED SCHALCKEN.

Geb. te Dordrecht 1643, overl. te 's Hage 16 Nov. 1706.

Breed 69 Centim. Hoog 71 Centim. Paneel.

4. Portret van Prins Willem II.

Gevonden als boven.

DEZELFDE.

Breed 69 Centim. Hoog 71 Centim. Paneel.

5. Portret van Prins Willem III, later koning van Engeland.

Gevonden als boven.

JOHANNES (of JAN) VICTOR.

(Discipel van REMBRANDT).

Geleefd hebbende tusschen de jaren 1600 en 1670.

Breed 79 Centim. Hoog 92 Centim. Doek.

6. Profetes Anna in biddende houding.

Aangekocht door den Heer *A. J. Lamme*, als lid van het Bestuur in 1861, uit de verzameling van wijlen den Heer *Desiré van der Schrieck* te Leuven en aldaar voorkomende onder N°. 136 van den Catalogus.

ADAM WILLAERTS.

Geb. te Antwerpen 1577, overl. te Utrecht 1640.

Breed 670 Centim. Hoog 185 Centim. Doek.

7. Gezicht op de stad Dordrecht van de waterzijde in 1629, met voorstelling van eenige der voornaamste

bedrijven destijds hier uitgeoefend, als de handel in hout en Rijnsche wijnen, het kalklesschen, de zalmvisserij enz. en voorts met eene menigte vaartuigen, waaronder regts op den voorgrond het op Rotterdam varende markt- of beurtschip „de Zwaan.”

Deze schilderij oorspronkelijk op het Raadhuis, daarna geruimen tijd in het O. L. Vrouwe-koor der Grootte Kerk te Dordrecht geplaatst, is van daar op last der overheid naar het Museum overgebracht.

Zie over deze schilderij het jaarboekje van Dordrecht 1841, bij *Houtrijve & Bredius* aldaar.

ONBEKEND.

Breed 107 Centim. Hoog 75 Centim. Paneel.

8. Voorstelling der zeven werken van barmhartigheid.

Afkomstig uit het Heilige Geest- en Pesthuis ter Grootte Kerk en door Regenten van het Krankzinnigen Gesticht in 1844 aan de Stad Dordrecht afgegeven ter plaatsing op het Museum.

ONBEKEND.

Breed 152 Centim. Hoog 92 Centim. Paneel.

9. Drie levensgrootte figuren (waarschijnlijk een familie-stuk) voorstellende een man, vrouw en kind, omringd door verschillend levend en dood pluim-gedierte met koper- en ander bijwerk.

Afgegeven als boven.

ONBEKEND.

Breed 70 Centim. Hoog 42 Centim. Paneel.

10. Een bergachtig landschap met figuren.

Afgegeven als boven.

ONBEKEND.

Breed 57 Centim. Hoog 67 Centim. Paneel.

11. Portret van „*Johan Pauli Halling*, Raedt van Staten en Rekenmr. van Holland, A^o. 1587.”

Johan Halling Pauwelsz., geb. te Dordrecht 1540, was achtereenvolgens Schepen en lid van het Collegie van Veertigen te Dordr., Gecommitt. Raad van de Stat. v. Holland, lid van den Raad v. State, bijzonder Raad van Prins Maurits en van 't Veldleger en Rekenmeester v. Holland en overl. 1605 (zie *Balen* bl. 1079).

Uit de hand aangekocht 1872.

ONBEKEND.

Breed 90 Centim. Hoog 120 Centim. Paneel.

12. Portret van een deftig man, levensgrootte, gemerkt A^o. 1631.

Evenals de beide volgende portretten, geschenk van iemand die onbekend wenschte te blijven.

ONBEKEND.

Breed 90 Centim. Hoog 120 Centim. Paneel.

13. Portret van eene deftige vrouw, levensgrootte, gemerkt A^o. 1631.

Pendant van het voorgaand portret.

ONBEKEND.

Breed 95 Centim. Hoog 120 Centim. Doek.

14. Portret van een aankomend meisje met een papegaai en een hond, levensgrootte, costuum 17^e eeuw.

MODERNE KUNST.

ANDREAS ACHENBACH.

Geb. te Kassel 1815.

Breed 95 Centim. Hoog 70 Centim. Doek.

1. Hollandsch strandgezicht bij opkomende onweërsbui.

Aangekocht in Junij 1872, uit de verzameling van wijlen den Heer *A. F. van Geetruijen* te Antwerpen en aldaar voorkomende onder n°. 1 van den Catalogus.

DEZELFDE.

Breed 61 Centim. Hoog 55 Centim. Doek.

2. Heuvelachtig landschap, bewolkte hemel met doorbrekend zonlicht.

Aangekocht als boven, zijnde n°. 2 van den Catalogus.

AUGUSTUS ALLEBÉ.

Geb. te Amsterdam 19 April 1838.

Breed 36 Centim. Hoog 44 Centim. Paneel,

- 2*. „Nadagen.” Binnenvertrek waarin een bejaard heer in gepeins verzonken.

Aangekocht in April 1874, uit de verzameling van wijlen den Baron *van Reede van Oudtshoorn* te Utrecht en aldaar voorkomende onder N°. 51 van den Catalogus.

CAREL FREDERIK BENDORP.

Geb. te Dordrecht 21 Januarij 1829.

Breed 65 Centim. Hoog 51 Centim. Paneel.

3. Eenige figuren bij een paard.

Aangekocht van den meester in 1845.

FRANS JACOBUS VAN DEN BLIJK.

Geb. te Dordrecht 25 September 1806.

Breed 81 Centim. Hoog 60 Centim. Paneel.

4. Een stil water bij morgenstond.

Aangekocht van den meester in 1843.

JOHANNES BOSBOOM.

Geb. te 's Gravenhage 18 Febr. 1817.

Breed 34 Centim. Hoog 49 Centim. Paneel.

5. Een kerkgezig.

Legaat van wijlen den Heer *Leendert Dupper Wz.* 1807.

FERDINAND DE BRAEKELEER.

Geb. te Antwerpen 12 Febr. 1792.

Breed 41 Centim. Hoog 50 Centim. Paneel.

6. Een binnenvertrek.

Aangekocht op eene publieke verkooping van den Heer *A. J. Lamme* te Rotterdam Nov. 1853.

MICHIEL VAN DEN BROEK.

Geb. te Dordrecht 22 Maart 1776, overl. aldaar 25 April 1853.

Breed 55 Centim. Hoog 65 Centim. Paneel.

7. Een gezig door de voormalige in 1833 afgebrokene Rietdijksche poort te Dordrecht, bij opkomende zon.

Aangekocht in Nov. 1850 uit de verzameling van wijlen den Heer *R. van den Blijk* te Dordrecht en aldaar voorkomende onder N°. 9 van den Catalogus.

HENRICUS JACOBUS BURGERS.

Geb. te Huissen (bij Arnhem) 9 Januarij 1834.

Breed 106 Centim. Hoog 72 Centim. Doek.

8. „De visschers-weduwe.”

Aangekocht in Maart 1871, uit de verzameling van wijlen den Heer *Mr. D. van de Wijpersse* te 's Hage en aldaar voorkomende onder N°. 31 van den Catalogus.

DEZELFDE.

Breed 120 Centim. Hoog 99 Centim. Doek.

9. „Loofhuttenfeest in den vreemde.”

Aangekocht te Amsterdam in April 1871, uit de verzameling van wijlen den Heer *B. Lans* te Haarlem en aldaar voorkomende onder N°. 54 van den Catalogus.

ALEXANDRE CALAME.

Geb. te Vevay 1817, overl. te Menton bij Monaco 1864.

Breed 72 Centim. Hoog 56 Centim. Doek.

- 9*. Een bergstroom in Tyrol.

Aangekocht in October 1873 uit de verzameling van wijlen den Heer *B. C. Schneiders van Greiffenswerth* te Amst. en aldaar voorkomende onder N°. 11 van den Catalogus.

CHRISTIAAN LODEWIJK WILLEM DREIBHOLTZ.

(Leerling van J. C. SCHOTEL.)

Geb. te Utrecht 8 Sept. 1799, overl. aldaar 16 Maart 1874.

Breed 81 Centim. Hoog 70 Centim. Doek.

10. Een woelend water.

Uit de hand aangekocht 1871.

PIETER FONTIJN.

Geb. te Dordrecht 5 Jan. 1773, overl. aldaar 10 Sept. 1839.

Breed 65 Centim. Hoog 60 Centim. Paneel.

11. Een binnenhuis met brandende kagchel.

Aangekocht in April 1850, uit de verzameling van wijlen den kunstschilder *L. de Koningh* te Dordrecht en aldaar voorkomende onder N°. 3 van den Catalogus.

PIETER HOFMAN.

Geb. te Dordrecht 31 Aug. 1755, overl. aldaar 9 April 1837.

Breed 65 Centim. Hoog 98 Centim. Doek.

12. Een bloemstuk.

Geschenk van den Heer *J. A. SMITS v. NIEUWERKERK* 1850.

HERMAN FREDERIK CAREL TEN KATE.

Geb. te 's Gravenhage 16 Febr. 1822.

Breed 95 Centim. Hoog 64 Centim. Paneel.

13. Spelende en twistende krijgslieden in eene herberg,
17^e eeuw.

Aangekocht van den meester in 1872.

WILLEM DE KLERK.

Geb. te Dordrecht 28 November 1800.

Breed 90 Centim. Hoog 66 Centim. Paneel.

14. Een gezigt langs den Rijn.

Bij de oprigting van het Museum, in 1843, ten geschenke aangeboden door nu wijlen Jonkheer J. C. JANTZON VAN ERFFRENTEN VAN CAPELLE, een der oprigters van het Museum.

DEZELFDE.

Breed 110 Centim. Hoog 80 Centim. Paneel.

15. Een bergachtig landschap met vee.

Aangekocht van den meester in 1846.

BAREND CORNELIS KOEKKOEK.

Geb. te Middelburg 11 Oct. 1803, overl. te Cleef 5 April 1862.

Breed 96 Centim. Hoog 72 Centim. Paneel.

- 15*. De kreeftenvisschers, landschap in het Schwarzwald.

Aangekocht in October 1873 uit de verzameling van wijlen den Heer *B. C. Schneiders van Greiffenswerth* te Amst. en aldaar voorkomende onder N°. 30 van den Catalogus.

JOHAN DANIEL KOELMAN.

Geb. te 's Gravenhage 30 Dec. 1831, overl. aldaar 16 Maart 1857.

Breed 61 Centim. Hoog 47 Centim. Paneel.

16. Inscheping van Carrarisch marmer.

Aangekocht in Maart 1871, uit de verzameling van wijlen den Heer *Mr. D. van de Wijnpersse* te 's Hage en aldaar voorkomende onder N°. 75 van den Catalogus.

LEENDERT DE KONINGH.

Geb. te Dordrecht 12 April 1777, overl. aldaar 8 Junij 1849.

Breed 85 Centim. Hoog 68 Centim. Doek.

17. Een gezigt uit den Pelsler, nabij Dordrecht.
Aangekocht van den meester in 1844.

DEZELFDE.

Breed 85 Centim. Hoog 66 Centim. Doek.

18. Een rotsachtig landschap, met overvarende pont.
Aangekocht in April 1850, uit de nagelaten verzameling van den meester en aldaar voorkomende onder N°. 24 van den Catalogus.

LEONARD DE KONINGH Jr.

Geb. te Londen 20 September 1810.

Breed 65 Centim. Hoog 56 Centim. Paneel.

19. Een vrolijk binnenvertrek met spelende Savoijaard.
Aangekocht van den meester in 1844.

DEZELFDE.

Breed 60 Centim. Hoog 74 Centim. Doek.

20. Portret van den Heer *Leendert Dupper Wz.*

LEENDERT DUPPER Wz., geb. te Dordrecht 16 Aug. 1800 en overleden aldaar 4 Maart 1870, in zijn leven groot kunstvriend en medebestuurder van het Dordrechts Museum, legateerde aan genoemde instelling de in zijn bezit zijnde Schilderijen van meesters, die in deze eeuw geleefd hebben, benevens eene belangrijke som tot uitbreiding van het Museum en vermaakte zijne verzameling van schilderstukken der Oud-Hollandsche school aan 's Rijks Museum te Amst. Geschenk van het Bestuur 1871.

SOPHIA DE KONINGH.

Geb. te Londen 26 Januarij 1806, overl. te Dordrecht 5 Junij 1870.

Breed 47 Centim. Hoog 55 Centim. Paneel.

21. Een bloemstuk.
Aangekocht van de schilderes in 1846.

ADRIANUS VAN DER KOOGH.

Geb. te Middelharnis 14 Febr. 1796, overl. te Dordr. 19 Sept. 1831.

Breed 71 Centim. Hoog 55 Centim. Paneel.

22. Een Hollandsch landschap.

Uit de hand aangekocht van *M. van Olst* te Dordrecht in 1849.

GIJSBERT BUITENDIJK KUYK.

Geb. te Hardinxveld 3 November 1805.

Breed 48 Centim. Hoog 62 Centim. Doek.

23. Een vrolijke drinker.

Geschenk van een onbekende 1867.

ARIE LAMME.

Geb. te Heenjansdam 1748, overl. te Dordrecht 1801.

Breed 58 Centim. Hoog 39 Centim. Paneel.

24. Stil water met verschillende vaartuigen.

Geschenk van wijlen den Heer ARNOLDUS LAMME.

ARNOLDUS LAMME, naar AELBERT CUYP.

Geb. te Dordrecht 21 Nov. 1771, overl. te Rotterdam 7 Maart 1856.

Breed 111 Centim. Hoog 85 Centim. Doek.

25. De mosseleter.

In 1856 ten geschenke aangeboden door den Heer A. J. LAMME, ingevolge verlangen van zijn' overleden vader den Heer ARNOLDUS LAMME.

De originele schilderij berust op het Museum *Boymans* te Rotterdam en komt aldaar in den Catalogus voor onder N°. 41.

ARIE JOHANNES LAMME.

Geb. te Dordrecht 27 September 1812.

Breed 85 Centim. Hoog 103 Centim. Paneel.

26. Cornelis de Witt op zijn ziekbed weigerende de akte van herroeping van het Eeuwig Edikt te teekenen 29 Junij 1672.

Aangekocht van den meester 1852.

FRANS LEBRET.

Geb. te Dordrecht 7 November 1820.

Breed 90 Centim. Hoog 70 Centim. Paneel.

27. Boomrijk landschap met vee.

Door den meester in ruiling aangeboden tegen eene in 1843 van hem aangekochte schilderij.

DEZELFDE.

Breed 100 Centim. Hoog 74 Centim. Doek.

28. Landschap met schapen.

Aangekocht van den meester in 1871.

WILHELMUS VAN LEEN.

Geb. te Dordrecht 19 Febr. 1753, overl. te Delftshaven 6 April 1825.

Breed 80 Centim. Hoog 105 Centim. Doek.

29. Een bloem- en fruitstuk.

In 1867 ten geschenke aangeboden door den Heer L. DUPPER, wiens grootvader JAN ROMBOUITS in 1795 deze schilderij van den meester aankocht.

DEZELFDE.

Breed 57 Centim. Hoog 85 Centim. Doek.

30. Een bloemstuk.

Geschenk van wijlen den Heer ARNOLDUS LAMME bij de oprigting van het Museum in 1843.

AUGUST WILHELM LEU.

Geb. te Munster (Westphalen) 1819.

Breed 58 Centim. Hoog 41 Centim. Paneel.

- 30*. Bergachtig landschap in Noorwegen (Hardangerfiord).

Aangekocht in April 1873 uit de verzameling van wijlen den Heer *W. H. de Heus van Nijenrode* en aldaar voorkomende onder N°. 45 van den Catalogus.

JOHANNES VAN LEXMOND.

Geb. te Dordrecht 7 Julij 1769, overl. aldaar 22 Nov. 1838.

Breed 25 Centim. Hoog 32 Centim. Paneel.

31. Gezicht in de binnenplaats achter de Boek- en Courant-
drukkerij der firma *Blussé & Comp.* te Dordrecht.
Geschenk van den Heer J. A. SMITS v. NIEUWERKERK 1872.

JOSEPH JODOCUS MOERENHOUT.

Geb. te Eeckeren (bij Antwerpen) 3 Mei 1801.

Breed 79 Centim. Hoog 60 Centim. Doek.

32. Eene valkenjagt.
Aangekocht in eene veiling van den Heer *A. J. Lamme*
te Rotterdam 9 Nov. 1853.

MATTHIJS QUISPTEL.

Geb. te Numansdorp 21 Nov. 1805, overl. te Dordrecht 17 Jan. 1858.

Breed 125 Centim. Hoog 99 Centim. Doek.

33. Een Geldersch landschap met staand en liggend vee.
Aangekocht van den meester in 1845.

JAN ROMBOUTS naar MELCHIOR DE HONDEKOETER.

Geb. te (Dordrecht?) 1733, overl. aldaar 20 Januarij 1805.

Breed 100 Centim. Hoog 88 Centim. Doek.

34. Verschillende eenden.
Legaat van wijlen den Heer L. DUPPER Wz. 1870.

DEZELFDE naar DENZELFDEN.

Breed 100 Centim. Hoog 88 Centim. Doek.

35. Verschillende eenden.
Legaat als boven.

DEZELFDE.

36. Negen en twintig stuks copijen naar oude meesters.
Legaat als boven.

JOHANNES ROSIERSE.

Geb. te Dordrecht 11 September 1818.

Breed 115 Centim. Hoog 87 Centim. Paneel.

37. Een boeren binnenhuis met figuren, bij kaars- en lamplicht.

Aangekocht van den meester in 1847.

JOHANNES RUTTEN.

Geb. te Dordrecht 31 Julij 1809.

Breed 90 Centim. Hoog 65 Centim. Paneel.

38. Een stadsgezigt.

Aangekocht van den meester in 1844.

DEZELFDE.

Breed 50 Centim. Hoog 67 Centim. Paneel.

39. Een stadsgezigt.

Geschenk van een onbekende 1867,

ANDREAS SCHELFHOUT.

Geb. te 's Gravenhage 16 Febr. 1787, overl. aldaar 19 April 1870.

Breed 84 Centim. Hoog 65 Centim. Doek.

40. Een Hollandsch landschap bij winter.

Aangekocht te Amsterdam in April 1871, uit de verzameling van den Heer *Ledeboer*, te Rotterdam, die deze schilderij in Maart 1866 uit de verzameling van den Heer Mr. *C. Rueb* te Rotterdam aankocht.

GEORGE ADAM SCHMIDT.

Geb. te Dordrecht 17 Mei 1791, overl. aldaar 23 Maart 1844.

Breed 65 Centim. Hoog 85 Centim. Paneel.

41. Een burger binnenhuis.

Aangekocht in April 1850, uit de verzameling van wijlen den kunstschilder *L. de Koningh* alhier en aldaar voorkomende onder N°. 6 van den Catalogus.

JOHANNES CHRISTIANUS SCHOTEL.

Geb. te Dordrecht 11 Nov. 1787, overl. aldaar 21 Dec. 1838.

Breed 80 Centim. Hoog 65 Centim. Paneel.

42. Woelend water op de Zeeuwsche stroomen met verschillende vaartuigen.

Aangekocht in Maart 1866, uit de verzameling van wijlen den Heer Mr. C. Rueb te Rotterdam en aldaar voorkomende onder N°. 33 van den Catalogus.

Vroeger berustte deze schilderij in de galerij van Z. M. koning Willem II.

AART SCHOUMAN.

Geb. te Dordrecht 1710, overl. te 's Hage 1792.

Breed 23 Centim. Hoog 28 Centim. Paneel.

- 42*. Het portret van den meester.

Uit de hand aangekocht 1873.

MARTINUS SCHOUMAN.

Geb. te Dordrecht 29 Januarij 1770, overl. te Breda 30 Oct. 1848.

Breed 95 Centim. Hoog 76 Centim. Paneel.

43. Een woelend water.

Aangekocht in Julij 1848, uit de verzameling van wijlen Jonkh. F. C. de Court van Hekelingen te Dordrecht en aldaar voorkomende onder N°. 6 van den Catalogus.

GILLES SMAK GREGOOR.

Geb. te Dordrecht 10 Jan. 1770, overl. aldaar 3 Dec. 1843.

Breed 89 Centim. Hoog 69 Centim. Doek.

44. Een landschap en gezigt op het voormalig slot Develstein, gelegen aan het riviertje de Devel, onder de gemeente Groote Lindt.

Dit slot na langen tijd onbewoond te zijn geweest is in 1824 door de toenmalige eigenaars, de familie *Snellen*, gesloopt.

Zie *Kok*, Vad. Wordenb. in voce en de Verhandeling over Develstein van Dr. *G. D. J. Schotel* in zijne Geschied-, Letter- en Oudheidkundige uitspanningen.

Aangekocht van den meester in 1843.

DEZELFDE.

Breed 95 Centim. Hoog 77 Centim. Doek.

45. Landschap met vee, omstreken van Dordrecht.
Legaat van wijlen den Heer L. DUPPER Wz. 1870.

CORNELIS SPRINGER.

Geb. te Alkmaar 25 Mei 1817.

Breed 100 Centim. Hoog 82 Centim. Doek.

46. Stadsgezicht, de Groote Kerk en Hal te Haarlem, gestoffeerd met figuren uit het midden der 17^e eeuw.
Legaat als boven.

ABRAHAM VAN STRIJ.

Geb. te Dordrecht 31 Dec. 1753, overl. aldaar 7 Maart 1826.

Breed 59 Centim. Hoog 59 Centim. Paneel.

47. Eene keuken met invallend zonlicht
Aangekocht in April 1847, uit de verzameling van wijlen Jonkh. *E. de Court v. Valkenswaard* te Dordrecht en aldaar voorkomende onder N°. 155 van den Catalogus.

DEZELFDE.

Breed 72 Centim. Hoog 92 Centim. Paneel.

48. Bloemen en vruchten, waarbij een hond.
Geschenk van nu wijlen den Heer Mr. A. C. A. BEELAERTS VAN EMMICHOVEN 1871.

DEZELFDE.

Breed 54 Centim. Hoog 65 Centim. Doek.

49. Portret van zijne huisvrouw *Sophia Catharina Vermeulen*.

In 1853 door de afstammelingen van den meester aan het Museum ten geschenke aangeboden.

DEZELFDE.

Breed 59 Centim. Hoog 75 Centim. Doek.

- 49*. Portret van *Hermanus Boet*, mr. verwer te Dordrecht, A^o. 1772.

Geschenk van den Heer A. J. SCHOUTEN 1873.

JACOB VAN STRIJ.

Geb. te Dordrecht 2 Oct. 1756, overl. aldaar 4 Febr. 1815.

Breed 82 Centim. Hoog 67 Centim. Paneel.

50. Een Hollandsch landschap met hoog geboomte en vee.

Aangekocht in Oct. 1855, uit de verzameling van wijlen den heer *H. Struyk* te Dordrecht en aldaar voorkomende onder N°. 2 van den Catalogus.

DEZELFDE.

Breed 86 Centim. Hoog 70 Centim. Paneel.

51. Een bergachtig landschap met vergezigt.

Aangekocht in Maart 1866, uit de verzameling van wijlen den Heer *Mr. C. Rueb* te Rotterdam en aldaar voorkomende onder N°. 37 van den Catalogus.

CORSTIANUS HENDRIKUS DE SWART.

Geb. te Arnhem 16 October 1818.

Breed 67 Centim. Hoog 50 Centim. Paneel.

52. Een gezigt in Zwitserland.

Geschenk van nu wijlen den Heer *Mr. A. C. A. BEE-LAERTS VAN EMMICHOVEN* 1865.

DEZELFDE.

Breed 67 Centim. Hoog 50 Centim. Paneel.

53. Een gezigt in Zwitserland.
Geschenk als boven 1871.

HENDRIK ALBERT VAN TRIGT.

Geb. te Dordrecht 22 October 1829.

Breed 150 Centim. Hoog 98 Centim.

54. Zamenscholing van het volk voor de gevangenis der Spaansche Inquisitie te Antwerpen.

Naar aanleiding der „Beschryvinge van de grouwelycke Tyrannije en meer dan Barbarische wreedheden der Spaengiaerden bedreven aen de Vrye Ingezetenen van die Seventien Provintien enz. enz.” Waarschijnlijk geschreven in het begin der 17^e eeuw, door den predikant *Ghysius*, alwaar men leest:

„Onder het gemeene volck maeckte het niet alleen,
„lick een afkeer, maer oock so groote bitterheyt
„tegen de Placcaten en de Inquisitie, dat in
„vele plaatsen de Officiers deselve niet meer en
„dorsten te wercke stellen, noch executien doen
„dan bij nachte en in 't heymelick ende niet
„sonder sorge ende oploop als de gemeente het
„gewaer werde, door het vlieten van 't bloet uit
„de goten van de gevanckenissen of het kermen
„daaromtrent hoorde.

Aangekocht van den meester 1872.

HENDRIK FRANS VERHEGGEN.

Geb. te Dordrecht 12 October 1809.

Breed 85 Centim. Hoog 65 Centim. Doek.

55. Een landschap en riviergezigt.

Door den meester aangeboden ter vervanging van eene in 1845 van hem aangekochte schilderij.

MICHIEL VERSTEEGH.

Geb. te Dordrecht 30 Aug. 1756, overl. aldaar 8 Nov. 1843.

Breed 27 Centim. Hoog 35 Centim. Paneel.

56. Kaarslicht, vrouwtje in eene nis.

Legaat van wijlen den Heer L. DUPPER Wz. 1870.

DEZELFDE.

Breed 42 Centim. Hoog 35 Centim. Paneel.

57. Kaarslicht, binnenvertrek met twee figuren.

Legaat als boven 1870.

DEZELFDE.

Breed 45 Centim. Hoog 49 Centim. Paneel.

58. Een binnenvertrek bij kaarslicht.

Aangekocht op eene veiling van den Heer *A. J. Lamme* te Rotterdam 9 Nov. 1853.

CORNELIS JOHANNES DE VOGEL.

Geb. te Dordrecht 29 December 1824.

Breed 100 Centim. Hoog 70 Centim. Doek.

59. Een zonnig landschap met vee gestoffeerd.

Aangekocht van den meester 1858.

EMANUEL DE VRIES.

Geb. te Dordrecht 2 October 1816.

Breed 76 Centim. Hoog 55 Centim. Doek.

60. Een woelend water met verschillende vaartuigen.

In 1872 van den meester in ruiling genomen ter vervanging van eene in 1846 van hem aangekochte schilderij.

ARNOLDUS VAN WELL.

Geb. te Dordrecht Jan. 1773, overl. aldaar 3 Jan. 1818.

Breed 71 Centim. Hoog 54 Centim. Paneel.

61. Een wintergezicht.

Aangekocht in April 1850, uit de verzameling van wijlen den kunstschilder *L. de Koningh* te Dordrecht, en aldaar voorkomende onder N°. 8 van den Catalogus..

PIETER CHRISTOFFEL WONDER.

Geb. te Utrecht 10 Jan. 1780, overl. te Amsterdam Julij 1852.

Breed 59 Centim. Hoog 65 Centim. Doek.

62. Portret van den kunstschilder *Abraham van Strij*.

Geschenk van de afstammelingen van ABRAHAM VAN STRIJ 1853.

DEZELFDE.

Breed 59 Centim. Hoog 65 Centim. Doek.

63. Portret van den kunstschilder *Jacob van Strij*.

Geschenk van de afstammelingen van JACOB VAN STRIJ 1868.

ALEXANDER WÜST.

Geb. te Dordrecht 15 December 1837.

Breed 198 Centim. Hoog 97 Centim. Doek.

64. Bergachtig landschap bij ondergaande zon, in de omstreken van Dover Fjeld in Noorwegen, gestoffeerd met vee door *W. Maris*.

Aangekocht van den meester in 1871.

CHRISTOFFEL WÜST.

Geb. te 's Hertogenbosch 4 Dec. 1801, overl. te Boston (N. Amerika) 28 April 1871.

Breed 41 Centim. Hoog 46 Centim. Doek.

65. Een rustend jager.

Geschenk van een onbekende 1870.

ONBEKEND.

Breed 37 Centim. Hoog 46 Centim. Doek.

66. Portret van den Deenschen beeldhouwer *Thorwaldsen* in de kleeding zooals hij in zijn atelier werkte.

Geschenk van den Heer A. VOS VAN HAGESTEIN in 1862, die het van zijn' Correspondent uit Kopenhagen ontving, als gedachtenis aan eene kennismaking met *Thorwaldsen* in 1842.

BEELDHOUWERK.

FRANS STRACKE.

Geb. te Dorsten (in Westphalen) 5 Mei 1820.

Breed 58 Centim. Hoog 108 Centim.

- A. De Honingdieven, groep in pleister met opschrift:
„Malum melli dulcius dolor.”

Geschenk van nu wijlen den Heer Mr. A. C. A. BEELAERTS
v. EMMICHOVEN 1871.

DEZELFDE.

Breed 37 Centim. Hoog 86 Centim.

- B. Een Italiaansche visscher, en pierre de Caen.

Geschenk als boven 1871.

ARTUR QUELLINUS.

Geb. te Antwerpen 1609, overl. aldaar 1668.

Breed 72 Centim. Hoog 97 Centim.

- C. Buste in marmer van den Raadpensionaris Mr. *Johan de Witt* 1665.

In Aug. 1871 aan het Museum geschonken, door Mevrouw de Wed. HOOG, geboren CARP en Familie, overeenkomstig het verlangen van haren echtgenoot wijlen den Heer Mr. H. C. J. HOOG, overl. te Leiden 7 April 1871.

Zie Nederl. Spectator 1874 N°. 24, 25 en 27.

TEEKENINGEN.

- a. Twintig teekeningen in kleuren, door den Heer *Leendert Dupper Wz.*, naar schilderijen van oude meesters in zijne verzameling aanwezig, thans berustende in 's Rijks Museum te Amsterdam.

Overgenomen van de Erfgenamen van den Heer *Dupper* 1871.

- b. Schets in O. I. inkt door *Jacob van Strij*, van zijne schilderij in het Dordrechts Museum, N°. 50 van den Catalogus.

Geschenk van den Heer *J. W. M. Roodenburg*, 1872.

SCHEFFERS-MUSEUM.

ARIE SCHEFFER.

Geb. te Dordrecht 10 Febr. 1795, overl. te Argenteuil 15 Jan. 1858.

Breed 98 Centim. Hoog 140 Centim. Doek.

I. Christus op den Olijfberg. Lukas XXII : 43, 41.

Geschonken door den Heer *Arie Johannes Lamme*, namens zijn neef, den beroenden kunstenaar zelven, in 1857 : onder de uitdrukkelijke voorwaarden dat dit kunstwerk nimmer zal worden vervreemd, maar onveranderlijk zal zijn en blijven het eigendom der vereeniging voor gezegd Museum, of, bij hare ontbinding *volgens de reglementaire bepalingen*, het eigendom der stad Dordrecht. En verklaarden de toenmalige Directeuren, Jonkheeren *Jantzon van Erffrenten van Capelle* en *van Babylonienbroek*, *P. Blussé van Zuidland*, *C. G. 't Hooft* en *H. de Kat*, bij wederzijdsch geteekend contract, dit onder die voorwaarde te accepteren.

IDEM.

II. Eene teekening in crayon en met de pen, voorstellende het sterfbed van *Monica*, moeder van den heiligen *Augustinus*.

IDEM.

III. Eene teekening in crayon en met de pen, voorstellende *Christus Consolator*.

IDEM.

- IV. Eene teekening in crayon en met de pen, voorstellende de drie Maria's.

IDEM.

- V. Eene teekening in crayon en met de pen, voorstellende Christus op den Olijfberg. Lucas XXII : 43, 44.

IDEM.

- VI. Eene teekening in crayon en met de pen, voorstellende de heilige vrouwen bij het lijk van Christus.

Bovengenoemde vijf teekeningen, door den Heer *Arie Johannes Lamme* mede in 1857 en onder dezelfde voorwaarden als de Christus op den Olijfberg geschonken, namens zijne nicht wijlen Mevr. F. L. S. LAUZUN-MARIN, in leven Echtgenoot van *Arie Scheffer*.

IDEM.

Breed 44 Centim. Hoog 55 Centim. Doek.

- VII. Het Portret van S. W. Reynolds, beroemd Engelsch graveur.

IDEM.

Breed 72 Centim. Hoog 60 Centim. Doek.

- VIII. Een liggende hond (Turk).

- IX. Een levensgroot liggend pleisterbeeld, voorstellende de moeder van den kunstenaar, Mevr. *Cornelia Scheffer*, geb. *Lamme*.

IDEM.

- X. Eene levensgrootte buste in pleister van dezelfde.

Naar ARIE SCHEFFER.

Breed 258 Centim. Hoog 190 Centim. Doek.

- XI. Copie van den Christus Remunerator, ter grootte van het origineel, berustende in Engeland.

Naar IDEM.

Breed 258 Centim. Hoog 190 Centim. Doek.

- XII. Copie van den Christus Consolator ter grootte van het origineel in het Museum *Fodor* te Amsterdam.

Mevrouw CORNELIA MARJOLIN, geb. SCHEFFER.

- XIII. Buste in pleister van Arie Scheffer.

DEZELFDE.

- XIV. De Maagd Maria en het Kind in pleister.

Hiervan zijn slechts drie pleisterafgietsels en geen marmer.

Deze acht kunststukken den 26 Julij 1858, ingevolge het verlangen van nu wijlen ARIE SCHEFFER, door zijne executeuren testamentair, *A. J. Lamme* en *Marjolin* geschonken, met uitdrukkelijke bepaling, dat de onder IX, X en XIII genoemde pleistervoorwerpen, bij overlijden van Mevr. *Marjolin* geb. *Scheffer*, als wanneer door hare testamentaire bepaling, de marmeren beelden aan het Museum te Dordrecht zullen komen, bij ontvangst van die marmeren beelden, genoemde drie pleisterbeelden zullen moeten gebroken en vernietigd worden in tegenwoordigheid van den Heer *A. J. Lamme* of een' persoon door ZEd. daartoe benoemd. Onder deze voorwaarde hebben de toenmalige directeuren bij schrijven van 30 Julij 1858 de schenking aanvaard.

ARIE SCHEFFER.

Breed 112 Centim. Hoog 145 Centim. Doek.

- XV. De klagten der aarde, die in den hemel troost vinden.

Eerste onafgewerkte schets.

Mevr. C. MARJOLIN, geb. SCHEFFER.

- XVI. Een levensgroot beeld in marmer, voorstellende eene Mater dolorosa.

DEZELFDE.

- XVII. Een levensgroot beeld in marmer, voorstellende den kruisdragenden Christus.

Deze drie kunstwerken geschonken 7 September 1858, door den Heer *A. J. Lamme*, namens zijne achternicht, Mevr. C. MARJOLIN, geb. SCHEFFER, uit erkentelijkheid voor het blijk van belangstelling en achting 't welk de inwoners van Dordrecht aan haren vader bewijzen, met het voornemen om voor hem een monument op te rigten.

ARIE SCHEFFER.

- XVIII. Eene teekening met de pen, voorstellende het sterfbed van den heiligen Lodewijk.

CORNELIA SCHEFFER, geb. LAMME.

Breed 112 Centim. Hoog 75 Centim. Doek.

- XIX. De vrouwen der Sulioten, zich in den afgrond stortende om niet in handen der Turken te vallen, naar de schilderij van *Arie Scheffer*.

In Maart 1859 geschonken door den Heer *A. J. Lamme*, namens Mevr. C. MARJOLIN, geb. SCHEFFER.

ARIE SCHEFFER.

Breed 90 Centim. Hoog 68 Centim. Doek.

- XX. Christus Consolator op verkleinde schaal.

Bij uitersten wil van den 25 Mei 1859 te Parijs na doode, vermaakt aan het Museum te Dordrecht, als de geboorteplaats van *Arie Scheffer*, door Mevr. CHARLOTTE LAUZUN, schoonzuster van *Arie Scheffer*, en Wed. van den Kolonel in Franschen dienst *Gabriel Marthiou*. De schenkerster den 24 Februarij 1862 overleden zijnde, heeft haar

executeur, de Heer *Aubry* te Parijs, den 3 Mei 1862 genoemde schilderij met een extract van den uitersten wil in forma aan het Museum van Dordrecht opgezonden.

CORNELIA SCHEFFER, geb. LAMME.

- XXI. Eene teekening in kleuren, naar de beroemde schilderij van haren zoon *Arie Scheffer* *La veuve du soldat*, vervaardigd als een aandenken voor den vriend harer jeugd *Pieter van Beest*, en door diens bloedverwanten, Mr. P. BLUSSÉ VAN OUD-ALBLAS, Mevrouw Wed. H. P. VISSER, geb. BLUSSÉ, en Mr. A. BLUSSÉ, in 1864 aan het Museum geschonken.

ARIE SCHEFFER.

Breed 25 Centim. Hoog 35 Centim.

- XXII. Eene Euterpe, buste op porcelein, door den kunstenaar oorspronkelijk voor Dordrecht bestemd.

ARIE JOHANNES LAMME.

Breed 75 Centim. Hoog 60 Centim. Doek.

- XXIII. De groote schilderkamer van Arie Scheffer te Parijs.

IDEM.

Breed 75 Centim. Hoog 60 Centim. Doek.

- XXIV. De kleine schilderkamer van Arie Scheffer te Parijs.

IDEM.

Breed 40 Centim. Hoog 68 Centim. Paneel.

- XXV. De schilderkamer van Arie Scheffer te Argenteuil, waarin hij overleden is.

IDEM.

Breed 71 Centim. Hoog 63 Centim. Doek.

XXVI. Het woonhuis van Arie Scheffer te Parijs.

Deze vijf kunstvoorwerpen zijn den 28 Maart 1866 aan het Museum geschonken door de Erfgenamen van wijlen den Heer H. DE KAT VAN BARENDRECHT, in leven lid en voorzitter van het bestuur van het Dordrechts Museum. De Euterpe als een aandenken aan den schenker en de vier schilderijen op verlangen van Mevr. C. Marjolin geb. Scheffer.

CORNELIA SCHEFFER, geb. LAMME.

XXVII. Portret van den Deenschen dichter Jens Baggesen, in crayon, door de kunstenaressen ter gedachtenis aan de stad Dordrecht geschonken.

JEAN BAPTISTE SCHEFFER.

(Vader van ARY SCHEFFER).

Geb. te Mannheim omstreeks 1760, overl. te Amsterdam 1809.

Twee stuks	Breed 74 Centim.	Hoog 82 Centim.	} Paneel.
Drie	" " 29 "	" " 24 "	

XXVIII. Vijf portretstukken van leden der familie van der Koog.

Legaat van wijlen den Raadsheer Mr. JACOB CRANS, overl. te 's Hage 20 Mei 1873, ingevolge verlangen van Mevr. Marjolin—Scheffer te Parijs.

DORDRECHTSCH E OUDHEDEN.

1. Schilderij op doek, voorstellende het opbreken van het beleg van Dordrecht door Hertog *Jan van Brabant* en zijne gemalin Vrouwe *Jacoba van Beijeren* in 1418, geschilderd met zoogenaamde monverw, eene zamenstelling van waterverw, gom en eiwit, in de eerste helft der 15^e eeuw nog in gebruik, doch sedert de uitvinding der olieverw door de gebroeders *Huibert* en *Jan van Eyck* uit Maas-Bijk in Limburg in het begin der 15^e eeuw meer en meer in onbruik geraakt en zeldzaam voorkomende. (Zie *Immerzeel* en *Kramm* in voce).

Eene copij in olieverw naar deze schilderij, omstreeks 1620 op last van den bekenden Dordtschen geleerde, Dr. *Johan van Beverwijck*, vervaardigd, ging na diens dood, 1664, bij koop aan de stad over en is thans nog in het Raadhuis alhier aanwezig. Bovendien is deze schilderij in plaat gebragt door *D. Vrijdag* en komt als zoodanig voor in de Bijvoegsels en Aanmerk. op de Vaderl. Historie van *Wagenaar*, door Mr. *H. van Wijn c. s.* Deel I, bl. 202. Zie mede de voorrede van dat deel en voorts *P. v. Braam*, berigt wegens de konstplaat A^o 1798, in 4°., Jaarboekje van Dordrecht 1841 en Navorscher 1859, bl. 127.

Deze schilderij is 16 Sept. 1841 door Regenten van het Krankzinnigen-Gesticht aan de Stad Dordrecht afgegeven ter plaatsing op het Museum.

2. Een beeldhouwde eiken schoorsteenmantel, afkomstig uit de zaal van den Kloveniersdoelen te Dordrecht, toegeschreven aan den beeldhouwer *Jan Terwen*, ook wel genaamd *Jeannin de Teruene*, den vervaardiger der fraaije choorbanken in de O. L. Vrouwe of Groote Kerk alhier, (geb. te Dordrecht 1511, overl. aldaar 1589). Het beeld aan de voorzijde van den schoorsteen vertoont St. Sebastian, den patroon der Kloveniers.

Door de gemeente Dordrecht in 1863 aan het Museum geschonken en onder toezigt van den toenmaligen mede-Directeur, den Heer A. J. LAMME, schoongemaakt en gerestaureerd. De Kloveniers-doelen werd gesloopt in 1854 en stond in de Doelstraat, ter plaatse waar sedert de cellulaire gevangenis is gebouwd.

3. Twee beeldhouwde eiken druipers, afkomstig uit de kap der zaal van den Kloveniers-doelen.

Geschenk als boven, 1863.

4. Steen met opschrift:

„ Dit Huys was begonnen in Maert,
Als men schreef MV^cXXX geheel
En 't was voleynd tot Schutters-Bogaert,
In Julij A^o. MV^cXLI in Dordrechts Priëel.”

afkomstig uit den gevel van den Kloveniers-doelen (zie *Balen* bl. 665).

Ter bewaring afgestaan door de gemeente Dordrecht 1868.

5. Steen met het wapen van Keizer Karel V en diens spreuk „ Plus Oultre” 1552, afkomstig uit den schoorsteen in de benedenzaal van den Heelhaaksdoelen in het Hof, gesloopt 1834.

Ter bewaring als boven 1868.

6. Steen met opschrift: „ Domus Spiritus Sancti” en

voorts een Latijnsch vers, afkomstig van het H. Geest- en Pesthuis ter Groote Kerk, vroeger St. Agnieten klooster op de Lindengracht, thans een deel van het Krankzinnigen-Gesticht (zie *Balen* bl. 183).

Ter bewaring als boven 1868.

7. Steen, afkomstig van den muur, in 1833, in de rivier de Merwede ontdekt, circa 460 ellen boven het huis de Merwede.

Ter bewaring als boven 1868.

8. Gevelsteen met de afbeelding van Simson den tempel doende instorten, afkomstig van een huis aan den opgang der Nieuwbrug, voorstraatzijde, afgebroken 1850.

Ter bewaring als boven 1868.

9. Gevelsteen met de afbeelding van een struisvogel en een burgt, met opschrift: „Dit huys is wel bekan (?)
Struysenburch is siin naem.”
afkomstig van het huis C 29, Voorstraat, hoek Appelsteiger.

Ter bewaring als boven 1868.

10. Gevelsteen met de afbeelding van een bosch en het opschrift: „In 't Jonck groene wovt.”
afkomstig van het huis D 105, Voorstraat.

Ter bewaring als boven 1868.

11. Een landschap met figuren, van Delftsch aardewerk, afkomstig uit een huisje op de Lindegracht, gesloopt bij de vergrooting van het Krankzinnigen-Gesticht.

Geschenk van Regenten van genoemd gesticht.

12. Eene koperen lichtkroon van zeer antieken vorm, vroeger gebruikt in de Augustijnen Kerk te Dordrecht.

In 1864 bij de invoering van gaz-licht in die kerk publiek verkocht en door den Heer O. B. 'T HOOFT VAN BENTHUIZEN aangekocht en aan het Museum geschonken.

13. Eene rijk gebeeldhouwde vergulde lijst, met de attributen van den wijnhandel, afkomstig uit de wijnkooperskapel te Dordrecht, welk gebouw aan de Wijnstraat stond, ter plaatse waar in 1842 de Boterbeurs en het Museum werd opgericht.

Door de gemeente Dordrecht in 1847 aan het Museum geschonken en door de zorg van den Heer A. J. LAMME gerestaureerd.

14. Glazen kastje, waarin modellen van verschillend vaatwerk, gediend hebbende als proeven voor het Kuipersgild.

Ter bewaring gegeven door de gemeente Dordrecht 1872.

15. Ordonnantie voor het Kuipersgild op perkament in gebeeldhouwde lijst.

Ter bewaring als boven 1872.

16. Zilveren draagteeken met de afbeelding van St. Huibert, afkomstig van het Bakkersgild te Dordrecht; aan de achterzijde met het navolgend opschrift: „Het Bakkersgildt Johannes Immerseel als Boekhouder, Johannes Moria, Johannes de Haan Jurianus van Driel Als Deekene Dordregt Den 31 Julij 1789.”

Ter bewaring gegeven als boven 1872.

Dergelijke versierselen werden bij plegtige gelegenheden, o. a. bij begrafenissen van Gildebroeders door de Dekens of Overlieden op de borst gedragen.

17. Zilveren gedreve plaat met de afbeelding van een' kuiper en opschrift: „A. v. Der Werff. A. Meloen. L. Boon. J. v. Beest. A". 1773." afkomstig van het Kuipers- of St. Ewouts-gild.
Ter bewaring als boven 1872.
18. Zilveren plaat, waarop de afbeelding eener sluis ge-graveerd is met opschrift: „Spuy gilt", afkomstig van het Spoeij- of Sledenaarsgild.
Ter bewaring als boven 1872.
19. Zes koperen schilden, afkomstig van het Spoeij- of Sledenaarsgild, beschilderd met afbeeldingen van het bedrijf der spoeijenaars, sledenaars, molenaars, lijndraaijers, leerlooijers, garenbleekers en bezem-makers.
Ter bewaring als boven 1872.
Ingevolge de ordonnantie van 1601, behoorden tot het spoeijgild de molenaars, sledenaars en lijndraaijers en blijkens deze schilden ook de leerlooijers, garenbleekers en bezem-makers.
Deze schilden werden door de gilden bij optogten en begrafeniszen gebezigd of dienden ter versiering der gildekamer.
20. Drie koperen schilden, afkomstig van het Wollenwevers-, Droogscheeders- of Lakenbereidersgild, beschilderd met de attributen van het bedrijf.
Ter bewaring als boven 1872.
21. Vier koperen schilden, afkomstig van het Wantsnijders-, St. Pontiaans- of Lakenkoopersgild, beschilderd met voorstellingen van den lakenhandel, en gemerkt met het jaartal 1630 en de letters D. D. S.
Ter bewaring als boven 1872.

22. Zes koperen schilden, afkomstig van het Appelkoopers- of Fruitgild, beschilderd met afbeeldingen van Adam en Eva en voorstellingen van den fruithandel en allen voorzien met het jaartal 1768 en de letters S. D. K., H. B. M., A. K., I. H. M.
Ter bewaring als boven 1872.

23. Zes koperen schilden, afkomstig van het Kuipers- of St. Ewoutsgild, beschilderd met de afbeelding der Dordtsche Maagd en met voorstellingen en attributen van het kuipersbedrijf, allen voorzien met het jaartal 1789.
Ter bewaring als boven 1872.

24. Vier koperen schilden van het Groot-Schippersgild, beschilderd met voorstellingen van verschillende vaartuigen en het afbeeldsel der Dordtsche Maagd. Drie dezer schilden dragen het jaartal 1780, 1786 en 1837, dat van het vierde is onleesbaar.
Geschenk van nu wijlen den Heer ARIE SPOEL 1862.

25. Acht koperen schilden, afkomstig van het Vischkoopersgild, waarop geschilderd, een gezigt op de stad Dordrecht, de Vischmarkt aldaar en de afbeeldingen van verschillende soorten van visschen en voorts de navolgende opschriften :

a. „ Groote Viskoopers.”	e. „ A ^s . van Eynsberge, Commissaris.”
b. „ J. Kelderman, Scout van de Groote Vismark.”	f. „ A ^s . Meijers, „ ”
c. „ G ^s . Milordt, oudste.”	g. A ^s . Uurling, „ ”
d. „ J. Boret, Commissaris.”	h. A. v. d. Want, „ ”

Deze schilden dagteekenen van omstreeks 1618, doch zijn in 't laatst der voorgaande eeuw overschilderd door *Abraham van Strij*.

Geschenk van den Heer J. A. SMITS v. NIEUWERKERK 1872.

26. Vier koperen schilden, afkomstig van de schutterij der Kloveniers, beschilderd met twee gekruiste zwaarden, het stadswapen en opschrift: „Schutterij van de Cloveniersdoel A°. 1713.”
Geschenk als boven 1872.
27. Zes koperen schilden, afkomstig van de schutterij van St. Christoffel of der Heelhaaks. Twee daarvan beschilderd met vrijheidshoed en haakbussen en de spreuk: „Vigilate Deo: Confidentes.”; de vier overigen met krijgstrofeën.
Ter bewaring gegeven door de gemeente Dordrecht 1872.
28. Vier steenen kogels, afkomstig van het slot Hagestein. De ambachtsheerlijkheid Hagestein, nabij Vianen, behoorde vroeger aan de stad Dordrecht.
Ter bewaring als boven 1868.
29. Gedeelte van een ijzeren borstharnas, in 1860, gevonden in een der grachten van het slot Hagestein.
Ter bewaring als boven 1868.
30. Een ouden degen.
Geschenk van nu wijlen den Heer H. BRUNNER 1853.
31. Eikenhouten kastje, bevattende vijf geregtszwaarden.
Dit kastje hing certijds op het Stadhuis, in de zaal waar de vierschaar werd gespannen.
Geschenk der gemeente Dordrecht 1847.
32. Drie hellebaarden, ten dienste der hellebaardiers, die vroeger aan den Burgemeester der gemeente waren toegevoegd. Een gebruik, ingesteld ten gevolge

van den moord gepleegd op den Burgemeester Willem van Alblas A^o. 1502, doch weder afgeschaft ten jare 1674.

De hierbij behoorende vergulde hangers, vindt men nog in sommige huizen hier ter stede, vroeger door Burgemeesters bewoond.

Geschenk als boven 1847.

33. Drie tweehandszwaarden, afkomstig van de schutterij der Kloveniers te Dordrecht, waarschijnlijk oudtijds bij plegtige gelegenheden als staatsiezwaarden gebruikt.

Geschenk van Mr. S. VAN GIJN 1872.

34. Een wit zijden vaandel, beschilderd met twee haakbussen, het stadswapen, den Staten-leeuw met zwaard en pijlen en het jaartal 1689, afkomstig van de schutterij der Kloveniers te Dordrecht.

Geschenk als boven 1872.

35. { Een vaandel van rood wollenstof met afbeelding eener vrijheids-maagd.
 Een dito van groen wollenstof met dezelfde voorstelling.
 Een rood zijden vaandel, met de afbeelding eener vrijheids-maagd, omgeven met de ridderteekens der Orden van het Gulden-Vlies en den H. Geest.
 Een wit zijden vaandel, met dezelfde voorstelling.
 Allen afkomstig van de schutterij der Kloveniers (1786).
 Geschenk als boven 1872.

36. { Een rood zijden vaandel, met afbeelding der Dordtsche Maagd, met speer en vrijheidshoed en opschrift: „Dese beminnen wij.”
 Een groen zijden vaandel, met dezelfde voorstelling en opschrift.

Beiden vermoedelijk afkomstig van het in 1783 te Dordrecht opgerigte Patriotsche exercitie-genootschap „de Vrijheid”, dat bij overeenkomst van 21 Maart 1786, overging in de toen uit haar verval herstelde schutterij der Kloveniers.

Geschenk van den Heer J. A. SMITS v. NIEUWERKERK 1872.

37. Een blaauw zijden vaandel, met afbeelding der ruïne van het huis de Merwede en een leeuw met vrijheidshoed en opschrift: „Deze beschermen wij 1785.” Afkomstig van eene der drie, hier eertijds bestaan hebbende schutterijen, doch onzeker van welke.

Geschenk van nu wijlen den Heer Mr. M. BEELAERTS, Oud-Kommandant der stedelijke schutterij 1853.

38. Zeven rood zijden vaandels, met afbeelding der Dordtsche Maagd en opschrift: „Virtute Civium Securior 1785, 2^e, 3^e 6^e, 7^e, 8^e 9^e en 11^e Comp.” Deze vaandels werden namens den Ed. Gr. Achtb. Oudraad der stad Dordrecht, op plegtige wijze aan de elf Burger-Compagniën uitgereikt den 25 Julij 1786.

Aan het Museum geschonken :

die der 2^e en 6^e Comp. in 1853, door bovengenoemden Heer Mr. M. BEELAERTS.

die der 3^e en 11^e Comp. in 1867, door den Heer J. A. SMITS VAN NIEUWERKERK, Majoor-Kommandant der dienst. schutterij van Dordrecht.

die der 7^e, 8^e en 9^e Comp. in 1872, door de gemeente Dordrecht.

39. Vier vaandels, geheel aan de bovenvermelden gelijk, doch het opschrift overschilderd en veranderd in: „Vrijheid, Gelijkheid 1795”, 1^e en 2^e Bataillon, zijnde oorspronkelijk de vaandels der 1^e, 4^e, 5^e en 10^e Compagniën in 1786 uitgereikt.

Geschenk van „de Broederschap der Roos”, te Dordrecht 1868.

40. Twee wit zijden guidons met opschrift: „8ste Departement. 1ste Bataillon, 1ste Compagnie en 4^e Compagnie”, afkomstig van de Nationale Garde tijdens de Bataafsche republiek.
Volgens de constitutie toch van 1798 behoorde Dordrecht tot het 8^e departement, dat der Schelde en Maas.
Geschenk van wijlen den Heer Mr. M. BEELAERTS 1853.
41. Twee wit zijden vaandels met het Dordtsche wapen en opschrift: „Voor Koning en Vaderland 1815”, afkomstig van de stedelijke schutterij.
Geschenk als boven 1853.
42. Een kaproen of kap, zooals door de schutters in de 14^e en 15^e eeuw gedragen werd, van purper en blaauw fluweel, fraai met goud en zilverdraad bestikt en voorzien van het jaartal 1622, afkomstig van de schutterij der Kloveniers te Dordrecht.
Bij *Balen* bl. 666, wordt dit voorwerp vermeld onder de „Kleynodiën en Pronkcieraden” dier schutterij als „een Nieuwe Schutters-Kappe”, gemaakt in 1622 naar eene toen nog voorhanden oudere kap.
Geschenk van den Heer J. A. SMITS v. NIEUWERKERK 1872.
43. Een purper fluweelen borst-sieraad, geborduurd met goud en zilverdraad als bovengenoemde kaproen, en voorzien van het jaartal 1638, eveneens afkomstig van de schutterij der Kloveniers.
Geschenk als boven 1872.
44. Zilveren draagpenning, met de afbeelding van St. Joris en aan de keerzijde het opschrift: „Eerteeken voor de Honoraire Leeden van de Schutterij van St. Joris te Dordrecht MDCCLXXXIV”.
Geschenk van Mr. S. VAN GIJN 1872.

45. Zilveren penning, geslagen ter herinnering aan het in 1782, op last der Admiraliteit van de Maze, door *Jacobus Spaan* te Dordrecht, gebouwde oorlogschip „de Hercules.”
Geschenk van Mevrouw de Wed. VAN DORSSER, geb. MAURITZ 1872.
46. Het kasteel Develstein nabij Dordrecht, in verval. Schets in olieverw, door *Adrianus v. d. Koogh*.
Geschenk van den Heer J. A. SMITS v. NIEUWERKERK 1872.
47. Eene gedreve looden plaat, met voorstelling van Salomo's eerste regt.
In den grond gevonden bij het bouwen der draaibrug aan de voormalige Vriezepoort A°. 1872.
Geschenk van Mr. A. BLUSSÉ 1872.
48. Een tinnen beker, gevonden bij de opgravingen in het Bagijnhof A°. 1872.
Ter bewaring gegeven door de gemeente Dordrecht 1872.
49. Vier tinnen bierkannen.
Ter bewaring als boven 1868.
50. Drie koperen handvasten, in den vorm van het stadswapen, afkomstig van schoorsteenen in het Stadhuis.
Ter bewaring als boven 1868.
51. Een fraai bewerkt stel in elkander passend koper' gewigt, compleet in 13 stuks.
Ter bewaring als boven 1868.

52. Twaalf stuks koper' gewigt, gemerkt met het stadswapen en het jaartal 1756.
Ter bewaring als boven 1868.
53. Een walvischbaard, waarop verschillende voorstellingen betrekkelijk de walvischvaart zijn uitgesneden.
Geschenk van nu wijlen den Heer H. BRUNNER 1853.
54. Een papieren Knipsel, voorstellende het beschietsen der stad Dordrecht door de Franschen, in den morgen van 24 November 1813.
Geschenk van den vervaardiger, den Heer H. BERCK 1871.
55. Drie baksteen met figuren, afkomstig uit het huis in de Hofstraat C 1219.
Ter bewaring gegeven door de Gemeente 1874.
56. Gevelsteen met opschrift: „De gekroonde Bleekerij” 1644, afkomstig van het huis in de Steegoversloot C 1005.
Ter bewaring als boven.
57. Gevelsteen met opschrift: „De vreesse des Heeren is den rechtē Goedsdienst Syrach aent t'eerste Capittel 1598”, afkomstig van het huis op de Groenmarkt A 44.
Geschenk van Dr. B. VAN DER ELST 1874.
58. Gevelsteen met afbeelding eener eend, die een wereldbol draagt en met opschrift: „de wereld op een end 1585”, afkomstig van het huis A 74 in de Grootkerksbuurt.
Geschenk van den Heer H. W. VETH 1874.

59. Glasschrift op Dordrecht betrekkelijk, door *Hendrik Scholting*, A°. 1774.

Geschenk van den Heer A. **MAK VAN WAAY**.

60. Eene vlag van de Dordtsche kleuren en met afbeelding der Dordtsche Maagd, welke volgens overlevering tijdens het beschieten van Dordt door de Franschen 24 Nov. 1813, van de Rietdijksche poort heeft gewapperd.

Geschenk van den Heer J. **KORTHALS WZ.**, aan wiens vader deze vlag destijds toebehoorde, 1873.

